

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§, 21. Bellum inter Saxones & Suecos continuatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

Sæc. XVII.
A. C. 1636.

§. XXI.

*Bellum inter Saxones & Suecos
continuatum.*

Sub initium anni post Christum natum
millesimi sexcentissimi trigesimali sexti
pari studio pacis bellique consilia agi-
tabantur; præterquam enim quod sol-
licitante Urbano VIII. Papa Colonix a
Principibus Catholicis, & Hamburgi a
Protestantibus varii novæ pacis tracta-
tus haberentur, insuper Saxonix Ele-
ctor cum Oxenstirnio Sueciæ Cancel-
lario rerum pacandarum media, incas-
sum tamen, concinnabat: Christianus
quoque Daniæ Rex missis Viennam
Legatis controversiam de Bremensi
Archiepiscopatu componere studuit,
nec sine prospero conatus sui successu;
quippe Cæsar Friderico Holsatiæ Duci
ejus Filio hunc Archiepiscopatum se
indulturum promisit, ea lege, ut rem
Catholicam ibidem ad statum, in quo
erat anno hujus sæculi vigesimo sexto,
revocaret, pacique Pragensi subscribere-
ret. Sub idem tempus Eberhardo defuncti
Wirtembergici Ducis Filio reconcilia-
tio promissa est, dummodo acceptata
præfata pace Ecclesiasticis sua bona per-
petuo jure assererentur: Has ipsas in-
ter pacis tractationes inter Saxones &
Sue-

*Khevenh.
Annal.
t. 12. p. 196.
Jäger. Hist.
Eccl. 1.6. c. 1.
Brachel.
Hist. 1.5.*

Sæc. XVII. Suecos non minus animorum averfio-
 nes, quam armorum apparatus inca-
 luere; quippe nec hos nupera clades
 ad difceffum e Germania, nec illos
 victoriæ gloria ad cedendum permo-
 vere poterat: Suecos enim ultionis cu-
 pido, Saxones vero amplioris progres-
 fus fiducia ad inftaurandas vires acro-
 re, quam unquam, ftimulo accende-
 rat. Præprimis igitur Joannes Ban-
 nerus Suecici exercitus Dux, poftquam
 Saxonix Electorem viginti quinque Cæ-
 fareo-Bavaricorum millibus, Ductore
 Hatzfeldio, necnon Georgii Haffix
 Landgravii fuppetiis auctum comper-
 rat, fubita irruptione Saxoniam multo
 crudelius, quam antea infestavit, Ele-
 ctorem e Pomerania, quo Stargardia
 a Cæfareis expugnata, Saxo tendebat,
 revocaturus: capto demum Werbenia-
 no munimento plurimas urbes, vicos-
 que apud Havelam & Salam fitos mi-
 fere deprædatus eft, incumbente autem
 Saxone non una clade affectus relicta
 Hallenfi urbe Magdeburgum aufugere
 compellitur, qua tamen urbe Suecis e-
 repta, occupatifque Havelberga &
 Brandeburgo Saxones a Cæfareis adjuti
 Bannerum infectabantur. Hic vero
 fociatis Leslæi copiis ad caftellum Wer-
 benfe progressus, die vigefima quarta
 Septembris hoftem aggredi ftatuit:

Jam

Jam prope Widstochium utraque acies Sæc. XVII.
 in conspectu erat, cum Cæsarei in A. C. 1635.
 dextrum Suecorum cornu tam ferociter
 irraerent, ut pugna ad seram usque
 noctem protracta, Leslæi copiæ iteratis
 impressionibus fatigatæ ad fugam incli-
 narent, ac victoriæ palmam Saxonibus
 cederent. Quod ubi Bannerus con-
 spexit, mox alam finistram in medium
 belli discrimen transfert, præliumque
 restituit. Tum vero acerrime dimica-
 tur, tandem vero fundendi sanguinis
 finem non remissus vincendi ardor,
 sed concubia nox imposuit. Vicerat
 neutra pars, dum neutra ex arena ces-
 sit: victoria tamen a nonnullis accla-
 matorum Suecis, eoquod his priores
 inde moverint Cæsareo - Saxonici: de
 cetero æquata utrinque strages: Altera
 die Elector sublatis signis peditatum
 Werbenam transmisit, equitatu Albin
 transvadente: Instabant Sueci, cæsis-
 que nonnullis, Cæsareos quindecim
 vexillis exuunt, & Bannerus capto
 Werbenfi Castello, ut ultionem latius
 circumferret, unacum Joanne Uran-
 gelio in Marchiam Brandeburgicam
 effunditur, eamque fœde devastat, non
 alio tam sævæ ultionis obtentu, nisi
 quod Elector Brandeburgicus Pragenfi
 paci subscripsisset, & desuper a Sueciæ
 Regina objurgatus, responderit, om-
 nibus

Sæc. XVII A. C. 1635. nibus notum esse, quod Sueci sub spe-
 cioso Germaniæ Protestantibus succur-
 rendi obtentu nonnisi res suas augere
 solliciti, Brandenburgicum Electoratum
 retenta etiam Pomerania, devastarint.
 Paulopost Bannerus cum exercitu suo
 Thuringiam invasit, atque Erfordien-
 ses, eoquod Suecorum præsidium ad-
 mittere recusarent, acriter pressit, tan-
 dem vero extorta ingenti pecuniarum
 summa Cyriacensem arcem insedit, cæ-
 sisque Saxonibus Barbium una cum
 arce expugnavit, omnemque Ultra-
 lanam Provinciam, & Halberstatensem
 Episcopatum gravi ære multavit, nec
 non Hamburgensibus Mercatoribus ex-
 spoliatis, denique Namburgensem ci-
 vitatem militum deprædationi, matro-
 narum & Virginum corpora stupris, &
 templa ludibriis exposuit, non alia ex
 culpa, nisi quod cives rebelles, id est,
Cæsari fideles fuissent.

§. XXII.

*Varia belli fortuna in Hassia &
Westphalia.**Annal. Boic.**Adlxr. t. 3.**part. 3. l. 21.**Priorat.**Hist. Ferd.**part. 1. l. 10.**leBlanc. Hist.**de Bavier.**tom. 4.*

Nec magis certa erat belli fortuna in
 Westphalia; quamvis enim Gui-
 lielmus Hassiæ Landgravius, repudiata
 pace Pragensi, Suecis junctus, Hano-
 viam urbem a Cæsareis ad extrema
 pene